

M. Dan Biancalana, Mmes Taina Bofferding, Liz Braz, Francine Closener, M. Yves Cruchten, Mme Claire Delcourt, MM. Mars Di Bartolomeo, Georges Engel, Franz Fayot (par M. Yves Cruchten), Claude Haagen et Mme Paulette Lenert (par M. Georges Engel) ;

MM. Jeff Engelen, Dan Hardy, Fred Keup, Mme Alexandra Schoos et M. Tom Weidig ;

Mme Djuna Bernard, M. Meris Sehic, Mmes Sam Tanson et Joëlle Welfring ;

MM. Sven Clement, Marc Goergen et Ben Polidori ;

MM. Marc Baum et David Wagner.

Freet d'Chamber d'Dispens vum zweete Vote constitutionnel?

(Assentiment)

Dann ass dat esou decidéiert.

14. 8299A – Projet de loi portant création de postes d'attaché de justice et modification de :

1° la loi modifiée du 7 mars 1980 sur l'organisation judiciaire ;

2° la loi modifiée du 7 juin 2012 sur les attachés de justice ;

en vue d'arrêter un programme pluriannuel de recrutement dans la magistrature de l'ordre judiciaire pour les années judiciaires 2024/2025, 2025/2026 et 2026/2027

Den nächste Punkt op eisem Ordre du jour ass de Projet de loi 8299A iwwer e Rekrutementsprogramm vu Magistraten. D'Riedezäit ass nom Basismodell festgeluecht an déi selwecht wéi déi beim Projet virdrun. Ageschriwwen hu sech schonn: den Här Laurent Mosar, d'Madamm Simone Beissel, d'Madamm Liz Braz, den Här Fred Keup, d'Madamm Sam Tanson, den Här Sven Clement an den Här Marc Baum. An d'Wuert huet elo de Rapporteur vum Projet de loi, den honorablen Här Laurent Mosar. Här Mosar, Dir hutt d'Wuert.

Rapport de la Commission de la Justice

M. Laurent Mosar (CSV), rapporteur | Jo, merci, Här President. Léif Kolleeginnen a Kolleegen, Madamm Justizministesch, de Projet, dee mer de Mëtten hei diskutéieren an dann och hoffentlech wäerte mat enger grousser Majoritéit stëmmen, ass ganz kuerz, wat d'Rapporte betrëfft, ass awer vum enger extremer Wichtigkeet, ganz besonnesch fir de gudden Fonctionnement vun eiser Magistratur.

Et geet nämlech hei drëms, e méijärege Rekrutierungsplang an der Magistratur en place ze setzen an esou géint de Mangel u Magistraten an eiser Justiz virzegoen. Mir haten ufangs e grousser Projet de loi virleien, dat war den 8299, wou awer d'Regierung dunn decidéiert huet, och opgrond vun enger Rei vun Avisen, dee Projet an zwee ze splécken, nämlech den 8299A, an dat ass och deen, iwwert dee mer elo de Mëtten haut schwätzen, wou et elo drëm geet, en Dräijoresplang am Rekrutement vu Magistraten ëmzesetzen, an dann den 8299B, e Projet de loi, deen zu engem spéideren Zäitpunkt nach eng Kéier wäert kommen, deen a sech d'Schafe vun engem sougenannte Pool de réserve u Magistrate virgesäit.

Et sief bemierkt, datt insgesamt, genau wéi am initiale Projet de loi virgesinn, 194 Plaze fir Magistraten nei solle geschaf ginn, an dëst eebe just an enger aner Opdeelung, wéi dat ufangs virgesi war. Esou couvériert elo dëse Projet de loi eng Period vun dräi Joer an net méi vu sechs Joer. A bannent deenen dräi Joer gi fir d'Année judiciaire 2024/2025 – dat ass jo

och schonn dat Joer, wat elo leeft – 32 nei Poste geschaaft, fir 2025/2026 31 nei Poste an da schlussendlech fir d'Joer 2026/2027 nach eng Kéier 31 nei Poste.

Déi genee Verdeelung vun dëse Poste gesäit folgendermoossen aus: D'Cour d'appel kritt 10 Poste, de Parquet général 7 Poste, den Tribunal d'arrondissement vu Lëtzebuerg 32 Poste, de Parquet vum Tribunal d'arrondissement vu Lëtzebuerg 22 Poste, den Tribunal d'arrondissement vun Dikrech 11 Poste, de Parquet vum Tribunal d'arrondissement vun Dikrech 5 Poste, d'Cellule de renseignement financier 6 Poste an da schlussendlech d'Justice de paix vun Dikrech 1 Poste.

Zu der Prozedur: De Projet de loi 8299 gouf den 23. August 2023 vun der Justizministesch deposéiert. Den Avis vum Groupement des magistrats luxembourgeois ass de 26. Oktober 2023 erakomm, den Avis vum Conseil national de la justice den 20. Dezember 2023, den Avis vun de Chef-de-corps vun den Autorité-de-justices den 10. Januar 2024, d'Chambre des Fonctionnaires et Employés publics huet hiren Avis den 31. Januar vun dësem Joer eraginn a schlussendlech de Staatsrot säin Avis den 12. März 2024.

Nodeems de Projet der Justizkommissioun den 2. Mee 2024 presentéiert gouf, sinn ech zum Rapport ernannt ginn a mir hunn déi eenzel Avisen examinéiert. Doropshi gouf eng Serie vun Amendementer ugeholl an de Projet de loi ass, wéi ech dat scho virdru gesot hunn, gespléckt ginn an zwee Projeten, den 8299A an den 8299B.

Den 10. Mee 2024 huet de Conseil national de la justice en zweeten Avis consultatif zum Projet eraginn. De 4. Juni 2024 hunn nach eng Kéier d'Chefs de corps des autorités judiciaires och hiren zweeten Avis eraginn. An an deem Kontext haten iwwerens och d'Membere vun der Justizkommissioun en Échange de vues mat den Autorité-judiciaires de leschte 27. Juni 2024. De Staatsrot huet dunn den 28. Juni 2024 säin Avis complémentaire eraginn. An de Projet de loi 8299A, iwwert dee mer haut schwätzen, ass de 4. Juli vun der Justizkommissioun ugeholl ginn.

Ganz kuerz nach zu deenen eenzelnen Avisen, wat d'Opdeelung vun de verschidde Poste ugeet: Do muss nach dëse Punkt ugemierkt ginn, datt zu deem Zäitpunkt, wou de Gros vun den Avisen erakomm ass, de Projet nach net an zwee Deeler gespléckt war. Dofir huet de Groupement des magistrats luxembourgeois och elo d'Initiativ vun der Regierung begréisst, fir e Rekrutementsplang an der Magistratur iwwer e puer Joer virzugesinn.

De Conseil national de la justice huet ufangs fonnt, datt et e bëssen ze vill ambitiéis wär, wat an der Rekrutementsvisioun virgesi wier, an datt et schwéier wier, och konkret Previsiounen iwwer eng Period vu sechs Joer ze maachen. A sengem zweeten Avis huet dee Conseil dann ze bedenke ginn, datt een net vergiessen dierft, dat néidegt administratiivt Personal zousätzlech zu de viséierte Magistraten ze rekrutéieren.

D'Chefs de corps des autorités judiciaires sinn natierlech an éischter Linn frou, datt d'Regierung déi besteeënd Penurie u Magistraten erkennt an eppes dogéint ënnerhëlt. An hirem zweeten Avis si si dann och nach eng Kéier op d'Problematik vum Plazmangel an der Justiz gaangen, deen elo risquéiert, nach verstärkt ze ginn. Hir Remarken zur Verdeelung vun de Poste, genee wéi déi vum Conseil national de la justice, sinn en compte geholl gi bei de parlamentareschen Amendementer vum 2. Mee 2024.

D'Chambre des Fonctionnaires et Employés publics weist sech och mat der Approche vum Projet de loi

d'accord, gëtt awer ze bedenken, dass d'Situatioun vun den Analystes financiers bei der CRF misst verbessert ginn, well déi am Moment defavorabel par rapport zu aneren Agent-publicke wier. Zënter dem Gesetz vum 23. Dezember 2022 zu de Référendaires de justice kéinten d'Analystes financiers och als Fonctionnaires agestallt ginn.

Zum Avis vum Staatsrot bleift dann nach ze soen, datt hie sech ugangs gewonnen huet, wou d'Zuel vun 194 Magistrate géif hierkommen, well keng konkret Statistiken oder Recherchen, déi dës Zuele géife beleeën, beim Projet de loi derbäi waren.

De Staatsrot huet dann och zwou Opposition-formellen artikuléiert, fir d'éischt vis-à-vis vum initialen Artikel 6 iwwert d'Affektatioun an d'Desaffektatioun vun de Magistraten a Sekretäre vum Parquet an och vum Artikel 11 zu der Zesummesetzung vun de Cabinet-d'instructione vun den Tribunaux d'arrondissement an hiren Departementer. Dës Opposition-formellë konnten alleguer mat den Amendements parlementaires vum 2. Mee behuwe ginn.

An zum Schluss huet de Staatsrot dann nach drop higewisen, datt eng Partie Dispositiounen, déi hei viséiert sinn, och mam Projet de loi 7994 solle geännert ginn an domadder ugepasst ginn.

Voilà, léif Kolleeginnen a Kolleegen, dat zu mengem Rapport, wou ech frou wär, wann dëse Projet de loi géif eng ganz grouss Ënnerstützung fannen.

Discussion générale

Dann nach ganz kuerz meng aner Kap als mandatierte Spriecher vun der CSV-Fraktioun. Do wëlle mir natierlech och nach eng Kéier hei dee Projet begréissen. Dat ass en extreem wichtige Projet, well mir wëssen, wiwiv Magistrate feelen. An dat ass an engem Rechtsstaat net gutt, wann d'Affären net kënnen an engem rasonablen Tempo ofgewéckelt ginn, well et u Magistrate feelt. Duerfir ass dat heite sécherlech e wichtige Schrëtt an déi richteg Richtung.

Erlaabt mir awer och nach, just ganz kuerz eng Kéier drop opmierksam ze maachen, wéi frou datt meng Fraktioun doriwwer ass, datt souwuel de Parquet économique wéi och d'CRF wäerte massiv verstärkt ginn. Mir waren alleguer bei där Entrevue mat den Autorité-judiciaires derbäi, wou mir, an ech och, schockéiert waren iwwert déi Dossieren, déi do net kënnen behandelt ginn. Dat sollen der méi wéi 400 sinn. Dat ass net gutt!

An duerfir, mengen ech, musse mer mat deenen Efforten, déi elo hei an dësem Projet de loi gemaach ginn, och virufluren, well et ass och wichtig, fir eng gesond Finanzplaz mat enger gudder Reputatioun ze hunn, an do mussen och Poursuite gemaach ginn, mussen och Jugemente kommen. An et kann net sinn, datt d'Finanz- an d'Wirtschaftskriminalitéit net grad esou bekämpft gëtt wéi all aner Zorte vu Kriminalitéit.

Dëse Projet mécht e wichtige Schrëtt an dës Richtung. An duerfir bréngen ech natierlech och den Accord vu menger Fraktioun an ech soen Iech Merci, datt Der esou laang Gedold hat, mir nozelauschten.

Plusieurs voix | Très bien!

M. Claude Wiseler, Président | Villmools merci, Här Mosar, fir Äre schréftlechen a fir Äre mündlechen Rapport. An als éischten ageschriwwene Riedner hu mer dann d'Simone Beissel hei um Programm. Madamm Beissel, Dir hutt d'Wuert.

Mme Simone Beissel (DP) | Merci, Här President. Kolleeginnen a Kolleegen, ech freeë mech richteg, dass mer dëse Projet haut hei an der Chamber wäerten zur Ofstëmmung kréien, well et ass extreem wichtig, dass mer sou schnell wéi méiglech déi éischt

Serie vu 94 Riichter kréien an dann duerno an dem Pool de réserve nach 100 hannendrun.

Ech soen dem Laury Mosar Merci fir säin exzellente schréftlechen a mündleche Rapport, well do sinn extreem vill wichteg Zuelen dran. An ech wollt elo dräi Zorte vu Remarque maachen.

Éischt Remark: Wéi Der alleguete wësst, fonctionéiere mir hei zu Lëtzebuerg ënnert dem System vum Droit international public, dem Système moniste, contrairement zu Frankräich, wat ënnert dem Système dualiste fonctionéiert. Dat heescht, dass mir säit laange Joren, säit 1965, hei zu Lëtzebuerg d'Primautéit, d'Supérioritéit vum der Norme internationale akzeptéiere par rapport zur Lëtzebuerger Verfassung, zu eise Gesetzter an zu eise Reglementer. Esou fonctionéiere mir notament ënnert der direkter Egide vum der Europäescher Mënscherechtskonvention vum 1950, déi Der alleguete kennt.

Déi wichteg Konvention huet net nëmmen am Artikel 2 den Droit à la vie stoen, mee huet an deem berühmten Artikel 6, deen ëmmer zitéiert gëtt, eebe just den Droit à un procès équitable stoen, qui doit – ech resüméieren elo – avoir lieu dans un délai raisonnable.

Här President, an der neier Verfassung hu mer de ganze Secteur vum der Justiz jo massiv verstärkt. Net nëmmen ass fir d'allérischte Kéier säit iwwer 100 Joer de Pouvoir judiciaire consacré ginn, mir hunn de Conseil national de la justice consacré, d'Verfassungsgericht huet vill méi verbreedert Attributione kritt.

Mee, drëtt Zort vu Remarke, fir dass alleguerten des constitutionnel a legislativ Mesuren awer gräifen, muss mer deem jorelaange Mankum u Riichteren endlech en Enn setzen. Eis Population ass vun 360.000 op 670.000 gewuess, a wéi de Rapporteur et gesot huet, hu mir eng enorm Diversifikatioun vum dem Wirtschaftssektor an derniewent och vum dem Finanzsektor, mat ganz spezifischen Domänen.

Dat heescht, dass mer vill méi Affären hunn, vill méi komplex Affären – ech hunn héieren, d'Zuel vum den Affären, déi hatt sech vervierfacht an de leschte Joren –, mee op där anerer Säit sinn eis Geriichter iwwerlaff, eis Riichter sinn iwwerlaff, d'Sitzung si voll, well se eeben net genuch Riichter hunn, a si müssen uerdentlech Urteiler schreiwen, also kënnen se och net bâcléieren, wann alles muss am Schnelltempo goen. Dat muss uerdentlech gemaach ginn.

Dofir ass et esou wichteg, dass mer elo endlech, endlech genuch Riichter kréien, well mir wëssen och, wann d'Gericht net gutt fonctionéiert, e Land, wat keng gutt Justiz huet, do verléieren d'Bierger d'Vertrauen an d'Justiz, an dat ass ëmmer eng schlecht Etikett fir e System, notament fir e Land, wat wëllt e Rechtsstaat hunn.

An dann, wann déi Affären esou laang daueren, da gëtt déi Notioun, déi jo awer praktesch sakrosankt an eise System ass, vun engem Délai raisonnable ëmmer méi eppes Relatives. An dat huet dee Moment keng richtig Valeur méi. Also brauche mer genuch Riichter, mir brauche gutt forméiert Riichter, mir brauchen ëmmer méi spezialiséiert Riichter, notament an de ganzen Affaires économiques, dass mer virufueren, well mir hunn u sech eng gutt Justiz, et ass eeben elo just, dass se e bëssle muss neien Otem kréien a wierklech muss den Affäre kënnen nokommen, fir beschtméiglech Urteiler ze schwätzen.

Mir wëssen alleguerten, Här President, Kolleeginnen a Kolleegen, mir striewen alleguerten no Sécurité juridique. D'Sécurité juridique ass ee vun den Hauptpfeiler vum engem Rechtsstaat. An ech mengen, dese

Projet de loi vun haut de Mëtteg ass e ganz wichtige Schrëtt dohinner, an déi richtig Richtung, an dofir bréngen ech mat Freed den Accord vum der DP-Fraktion.

Ech soen Iech Merci.

Plusieurs voix | Très bien!

M. Claude Wiseler, Président | Merci, Madamm Beissel. Dann ass d'Wuert fir d'Madamm Liz Braz. Madamm Braz.

Mme Liz Braz (LSAP) | Här President, eis Verfassung gesäit am Artikel 110 effektiv d'Recht op e rasonablen Délai bei Gerichtsprozedur vir. Zu Lëtzebuerg ass awer säit enger Zäit feststellen, dass diesen Délai raisonnable bei Wäitem net bei all Prozedur am Moment ka garantéiert ginn, wat haaptsächlech op eng chronesch Ennerbesetzung an eng wuessend Aarbechtslaascht am Ordre judiciaire zréckzuführen ass.

Mir kënnen sou vill fundamental Rechter an eisen Texter verankeren, wéi mir wëllen, mee wa mir d'Rechter net kënnen akloe loosser a mir eis Institutionen an Administrationen net mat den néidege Moyenen opstellen, fir eise verfassungsrechtliche Verpflichtungen gerecht ze ginn, verléiere si hire Stellerwert an d'Politik hir Kreditwürdigkeit.

Dowéinst ass et och evident, wéi am Rapport iwwert d'Attraktivitéit vum der Magistratur vum 2022 geschlussfolgert gëtt, dass de Recrutement vu Magistraten elo eng iewesch Prioritéit muss sinn. A genau dat soll dese Projet jo och elo maachen.

Zousätzlech Plazen ausschreien ass dat eent. Déi aktuell an och déi zukünftige zousätzlech Plaze besat kréien ass awer dat aner. Aus dem leschten Aktivitätsbericht vum der Justiz aus dem Joer 2022 geet ervir, dass bis dato pro Joer ronn 25 Posten ausgeschriwwen ginn, no der Recrutementskommission awer just nach eng knapp Dose Kandidaturen zréckbehalen ginn.

Aus dem leschte Justizbericht geet ausserdem ervir, dass bal 22 Vollzeitsposten am nammlechen Joer weinst diverse Grënn net kënnen besat ginn. Et muss een also zousätzlech zu diesem Projet de loi elo nach deen essentielle Problem vum Recrutement ugoen, nämlech dee vum der Attraktivitéit vum der Magistratur. An do spillen divers Faktoren mat: d'Charge de travail, déi op des Leit duerkënnt, d'Flexibilitéit vum hiren Aarbechtszeiten, hir Disponibilitéit, fir mussen Permanenten ze maachen, och den Drock vum dem medialen Interessi, deen ëm vill Jugementer besteet, an d'Remuneratioun, déi natierlech net déi allerattraktivsten ass an diesem Kontext.

D'Attraktivitéit vum der Funktioun vum Magistrat muss also oppoléiert ginn, an de Rapport dozou proposéiert och konkret Mesuren, déi schnell a laangfristeg en Impakt wäerten hunn op d'Attraktivitéit vum Beruf.

Wa mir vun der Stärkung vum drëtten Pouvoir schwätzen, begrësse mer et natierlech, dass den Effectif vum der Magistratur elo endlech soll dem Wuesstem vum Land gerecht ginn. An diesem Kontext – an et ass schonn erwänt gi viru mir – muss een elo eeben awer nach déi aner Urgence uschwätzen, déi eis viru Kuerzem an där Justizkommission erwänt ginn ass mat haarde Fakten an awer dramateschen Zuelen, déi e bëssen erschreckend waren.

Eise Justizapparat ass global vläicht un d'Gréisst vum eise Land ugepasst, mee ganz sécher net un d'Gréisst vum eiser Finanzplaz. Et ass evident, dass Lëtzebuerg als eng vun de bedeutendste Finanzplazen op der Welt säi Parquet un d'Gréisst an d'Komplexitéit

vun diesem Sektor upasse muss. Eis Finanzplaz ass net nëmmen e Motor vum der nationaler Wirtschaft, mee och e Schlüsselspieler um internationalen Niveau, deen et ze schützen gëllt, andeems een e proper hält.

Aktuell gesi mir, dass d'Capacitéit vum Parquet net mat der Gréisst vum eiser Finanzplaz mathematisch kënnen. D'Dossiere vu grousser Finanzfuddeler stau sech op an de Parquet ass gezwongen, e Choix ze maachen, ob en e Crime financier wëll poursuivéieren an dofir e considerabele Prozentsatz vu sengem Effectif asetzt, fir eng Affär ze poursuivéieren, déi potenziell kéint Milliounen zréck an d'Staatskass bréngen, oder ob e sech dem Daily Business am Land wëll hignen.

Et dierf awer hei net en Entweder-oder sinn. Mir mussen souwuel déi dagdeeglech Justiz ënnerstëtzen mat den néidege Moyenen ewéi och déi Affären, déi sech am Hannergrond op der Finanzplaz ofspillen.

Fir de Parquet général sinn an diesem Projet iwwert déi nächst dräi Joer siwen nei Poste virgesinn. En Ufank, mee fin de compte, wann een de Leit vum Parquet nolauschert, schénge et iergendwéi awer just wéi eng Drëps um waarme Steen.

Déi nächst GAFI-Evaluatioun, déi steet och virun der Dier. An och wann de Finanzminister déi ierige Regierung fir hir vill Effort virdu gelfeet huet, bleift et awer onëmänglech, dass mir hei weider Pisten envisagéieren, fir d'Moyene vum Parquet opzestocken, andeems hoffentlech léiwere méi fréi wéi spéider weider konkret Verbesserungen kënnen proposéiert ginn an esou där frapper Penurie kann iergendwéi entgéengewierkt ginn.

Déi chronesch Ennerbesetzung an eiser Magistratur an déi domat verbonnen Verspéidung an de Prozeduren ënnergruwen d'Vertrauen an d'Justiz. E Recht muss kënnen agefuert ginn an d'Leit dierfen net duerch laangwierig Prozeduren a grouss Retarde wéinst engem Mangel un Effectif ofgeschreckt ginn, fir viru Gericht ze goen, soss kann de Rechtsstaat net méi esou bestoen, wéi en an eiser Verfassung virgesinn ass.

Et gëllt, d'Justiz ze stäerken, a mir wäerte ganz bestëmmt kengem Projet am Wee stoen, deen d'Problem an der Magistratur behiwe wëll. An domat kann ech awer eisen Accord ginn.

Merci.

M. Claude Wiseler, Président | Merci, Madamm Braz. Dann ass d'Wuert fir den Här Fred Keup.

M. Fred Keup (ADR) | Merci, Här President. Dir Dammen an Dir Hären, wa mer natierlech méi Personal astelle beim Gericht, dann ass dat eng gutt Saach – dat ass dat, wat grad gesot ginn ass – an da stëmme mir dat als ADR natierlech och mat.

Et ass awer och op der anerer Säit vläicht en negatiiv Zeechen, well et ass en Zeechen, dass iergendeppes awer schiffléift, well wann näischt géif schifflafen, da bréicht ee keng Geriichter an da bréicht ee manner Leit do am Platz méi Leit.

De Punkt ass, dass mer am Moment ëmmer, ëmmer méi Leit ... Et läit natierlech och un der Finanzplaz. Och do lafe vläicht Saachen, déi net ëmmer richtig sinn, mee am Allgemengen ass et e schlecht Zeechen, wa mer müssen op de Geriichter ëmmer méi Leit astellen. Et ass awer leider noutwendeg, an duerfir droe mer dat hei natierlech och mat.

M. Claude Wiseler, Président | Merci, Här Keup. Madamm Tanson.

Mme Sam Tanson (déi gréng) | Jo, merci, Här President. Fir d'éischt emol: Ech si ganz frou, dass

deen Text hei, deen ech ursprünglech zwar deposiert hat – en ass elo an zwee gespléckt gi wéinst den Ursachen, déi de Rapporteur och nach eng Kéier gesot hat – awer weidergefuert gëtt, well dee Constat, dass mer e Manktum u Richter hei am Land hunn, dat war eng vu mengen éischte Prioritéiten, wou ech ugetruede sinn. Dofir hunn ech och ganz séier deemools d'Referendairesgesetz op den Instanzewee bruecht, fir ze probéieren, där Penurie, déi existéiert huet, entgéintzewierken.

Mir wëssen awer alleguerten, dass mer net nëmme kënnen rekrutéieren an dass mer e limitéierte Pool och hunn u Leit, bei deene mer kënnen rekrutéieren, einfach doduerch, dass d'Lëtzebuerger Nationalitéit gefuerdert ass. Duerfir war notament och dee Schrëtt vun de Referendairë wichteg, well do déi Konditioun vun der Nationalitéit ewechfällt. An dat war a mengen Aen e gudder Wee, fir och eng Bréck ze schafe fir Leit, déi dann au fur et à mesure mer kënnen d'Lëtzebuerger Sprooch vläicht besser léieren an dann och eeben an d'Magistratur kommen.

Ech fannen dat hei jiddefalls ganz positiv. Ech sinn och gespaant, d'Ministesch huet jo schonn eng Rëtsch aner Saachen nach ugekënnegt, wat nach alles kënnt, well mer nämlech alleguerten nëmmen drun ze gewannen hunn, wa mer e staarke Rechtsstaat hunn.

An, Här Keup, um Geriicht geet et net just ëm Kriminalitéit, och wann Dir iwwerall nëmme Kriminalitéit hei am Land gesitt. D'Gerichter beschäftege sech mat ganz ville Saachen, wou et einfach ëm d'Rechter vun deem Eenzelne geet am Alldag, sief et vis-à-vis vun enger Verwaltung, sief et an engem private Sträit, ob elo mam Noper oder engem Kontrakt, deen een huet mat enger Firma, oder eeben effektiv am stroferechtliche Beräich. An et ass ganz normal, dass, wann eng Populatioun wisst, dann och d'Affäre viru Geriicht wuessen.

An et ass am Fong eng positiv Saach, wann een och all de Leit am Land d'Méiglechkeet gëtt, fir Affären op e Geriicht ze bréngen, wann een der Meinung ass, dass een net richtig tréitert ginn ass oder dass ee säi Recht net krut. An duerfir ass dat net eppes, wat ee per se als negativ ka gesinn, wann ee gesäit, dass d'Affären op de Richter an d'Luucht ginn. Dat ass, wéi gesot, net just eng Kriminalitéitsfro, loin de là, glécklecherweis. Et geet an all d'Beräicher vum Liewen. Dat kann och eng Scheedung sinn zum Beispill, déi ka concernéiert sinn. Dat kënnen ganz vill Beräicher sinn.

Duerfir ass dat, denken ech, éischter eppes, wat eis alleguerte stäerkt, wa mer déi néideg Rechter kënnen hunn, wa mer se kënnen exercéieren a wann dat och esou séier wéi méiglech iwwert d'Bün geet. An dofir ass et natierlech gutt, wa mer genuch Magistraten hunn, fir deenen Aufgaben och nozekommen.

M. Claude Wiseler, Président | Merci, Madamm Tanson. Här Clement.

M. Sven Clement (Piraten) | Merci, Här President. Ech mengen, zum Text gouf scho ganz vill gesot. Ech wëll da just ganz kuerz nach op e puer Aussoen agoen, nämlech datt dee Méi u Magistrate jo deem geschëllt wär, datt d'Kriminalitéit an d'Luucht geet. Ech mengen, datt éischters mol lineär mat der Bevëlkerung och mussen d'Magistrate wuessen an der Unzuel.

An dann, wann een der Meinung ass, datt een do jo kéint aspueren, da kéint ee jo vläicht – dat ass da vläicht e fromme Gedanken hei vu mir – mol ophalen, Kënschtler wéinst dem Exercice vun hirer Konscht – a Meinungsfreiheet op d'Gericht ze huelen. Da géif ee sécherlech och d'Gerichter desengorgéieren.

A wann een awer méi generell eng Kéier wëllt schwätzen, da kéint ee sech jo eng Kéier d'Fro stellen, ob en Divorce par consentement mutuel iwwerhaapt nach muss op e Geriicht goen oder ob een do net, wéi an anere Länner, och vereinfacht Prozedure ka schaffen, déi eeben och eis Richter géifen entlaaschten.

Dat gesot, gi mir awer eisen Accord. Déi Leit hei gi gebraucht an domadder stëmme mer dat heite mat. Villmools merci.

M. Claude Wiseler, Président | Merci, Här Clement. Dir wëllt wéinst Fait personnel d'Wuert froen?

M. Fred Keup (ADR) | Jo, wann ech ugeschwat ginn, da kann ech och reagéieren. Ech wëll och ganz einfach, ganz kuerz reagéieren. Also, wann ee géif kucken, fir d'Suen erëmzebezuelen un de Staat, déi ee soll zrëckbezuelen, da géif een och derfir suergen, dass d'Gerichter manner Aarbecht hunn. Merci.

M. Claude Wiseler, Président | Jo, also dat do war kee Fait personnel, Här Keup. Fait-personnelle sinn do, fir Rektifikatiounen ze maachen. Den Här Baum huet d'Wuert.

M. Marc Baum (déi Lénk) | Jo, merci, Här President. No deem klengen Austausch vu Leit, déi scho méi Erfahrung mat Gerichter gemaach hunn ...

(Hilarité et interruptions)

... wëllt ech awer op de Fall selwer zrëckkommen.

Bei mir ass dat nach an der Schwiif.

(Hilarité)

Et weess een net, wat mir do nach alles Schéines blitt.

(Interruption par M. Sven Clement)

Mir ënnerstëtzen dese Projet natierlech, mee ech muss awer och op dat zrëckkommen, wat d'Madamm Braz richtegerweis gesot huet: Et gëtt en Elefant am Raum, iwwert dee laang net geschwat ginn ass, an dat ass d'Finanzplaz an datt mer eng Magistratur hunn an e Justizwiesen, wat iwwerhaapt net op der Héicht ass, fir dat materiell ze stemmen, wat der Gréisst vun der Finanzplaz entsprécht.

Den Honoré de Balzac, deen nun definitiv kee Lénke war, huet eng Kéier gesot: „Derrière chaque grande fortune, il y a un grand crime.“ Dat muss ee vläicht net esou absolutt gesinn, mee ech mengen, datt mer awer ganz gutt géifen drun din, déi Finanzplaz och rechtlech a vum Justizwiesen esou ze encadréieren, datt mer eis och do déi grand Criminen net entgoe loosse, am plaz de Fokus ëmmer nëmmen op kleng Criminen ze leeën, déi een natierlech richtegerweis och verfolge muss, mee datt mer effektiv och do eng grouss Responsabilitéit hunn an datt dat ee vun deene grouss Chantieren ass, déi, mengen ech, an den nächste Joren nach och op eis duerkommen.

Plusieurs voix | Très bien!

M. Claude Wiseler, Président | Merci, Här Baum. Domat ass d'Lëscht vun den ageschriwwene Riedner ofgeschloss.

An dann huet d'Regierung d'Wuert. Madamm Justiz-ministesch.

Prise de position du Gouvernement

Mme Elisabeth Margue, Ministre de la Justice | Merci, Här President. Ech géng direkt ufänken an dem Här Rapporteur villmools Merci soe fir säi schrëftlechen a mündleche Rapport. Eng Justiz, déi séier an effikass schafft, ass eng kloer Prioritéit vun dëser Regierung. An an deem Sënn ass et nëmme richtig, datt mer de verschiddene Richter an de Parqueten hei déi néideg Moyene ginn.

Mir hunn, wéi gesot, e Gesetzesprojet, dee vun der Madamm Tanson deposiert gi war, an zwee gespléckt, fir nämlech iwwert déi nächst dräi Joer virzugesinn, wéi vill Poste geschaf ginn, a gläichzäiteg awer e Pôle de réserve ze schafen, deen, wéi gesot, nach an deem zweete Projet de loi ass, deen dann hoffentlech kann am Hierscht, wa mer bis d'Avisen hu vum Conseil d'État a vun deene jeeweilege Justizautoritéiten, weidergedruiwe ginn.

Et ass effektiv esou, datt sech iwwer Joren e gewësene Retard am Rekrutement opgestaut huet, woubäi ech awer muss soen, datt meng Partei net an der Regierung war iwwert déi lescht zéng Joer an datt ech awer trotz allem frou sinn, datt ech hei kann op e Projet zrëckgräifen, deen eng ganz Rei Rekrutementer virgesäit.

Et ass kloer, datt mer natierlech op der enger Säit musse Poste schafen – dat ass ganz richtig gesot ginn – an op där anerer Säit natierlech d'Poste musse besetzen. An deem Sënn hat ech, wéi gesot, och schonn annoncéiert an et steet och am Accord de coalition, datt mer kucken, eng Passerell anzeféieren. En attendant wäerte mer awer, wéi gesot, eng éischt Etapp maachen, fir d'Gesetz iwwert d'Attaché-de-justicen ofzeänneren, fir eebe méi e grouss Pool u Juristen ze erlaben, deen a Fro soll kommen, fir ze rekrutéieren, an an deem géif net méi just um Barreau rekrutéiert ginn. Dese Projet wäert ech och kennen, hoffentlech, relativ zäitno deposéieren.

Och zu den Zuelen ass et vläicht interessant ze wëssen: Effektiv, an der Zäit si 25 Posten do gewiescht an et sinn der ni vill rekrutéiert ginn. Dës Joer ass eng Zuel rekrutéiert gi vun 28 Attachéen, wat weesentlech méi ass wéi iwwert déi lescht Joren, soudatt ech do optimistesich sinn, datt mer och an Zukunft wäerte kënnen méi Riichtere rekrutéieren.

Gläichzäiteg musse mer natierlech och kucken, datt se dat néidegt administratiivt Personal kréien, wou mer och eng zousätzlech Demande gemaach hunn, fir dem Plan pluriannuel Rechnung ze droen, fir datt dat néidegt administratiivt Personal och kann de Riichteren zur Säit gestallt ginn. Ech si frou, datt dese Projet och elo ka gestëmmt ginn, an deem Sënn kënnen nämlech och am September schonn déi éischt Rekrutementer a Besetzung gemaach ginn.

Dir hutt et alleguerten och ugeschwat: d'Finanzkriminalitéit. Dat ass och eng grouss Suerg vu mir. An deem Sënn wäerten hei natierlech och méi Magistraten zur Verfügung gestallt ginn. Et ginn och kloer Departementer um Parquet a beim Juge d'instruction geschaf.

A just vläicht, fir kuerz op d'Zuelen anzegoen, well et ass just vum Parquet général geschwat ginn, woubäi een awer muss soen, datt och bei de Parquete jeeweils op deene jeeweilegen Tribunaux d'arrondissement am Ganze 27 Parquetiere rekrutéiert ginn. Zousätzlech gëtt d'CRF opgestockt mat sechs zousätzleche Posten iwwert déi nächst dräi Joren. Am Moment hu mer do siwe Magistraten, soudatt mer hei wierklech quasi eng Verdueblung hu vum Effectif.

Natierlech, och hei geet et net just duer mat méi Leit. Mir sinn och amgaangen, un de Recommandatiounen vum GAFI ze schaffen, fir déi ëmzesetzen. Mir hunn och e Groupe de travail en place, wou mer bei enger Vereinfachung vun de Prozeduren och wäerte kucken, awéifern dat méiglech ass. An do wäerte mer hoffentlech och kënnen d'nächst Joer awer Projeten an d'Prozedur bréngen, fir dat méi einfach ze maachen, fir datt mer do och méi schnell weiderkommen.

Ech soen Iech e ganz grouss Merci fir déi breet Ënnerstëtzung fir dese Projet de loi an ech si frou, wann d'Justizautoritéiten déi néideg Moyene kréien,

fir am Sënn vum Justiciable kënnen ze schaffen a méi schnell virunzecommen. E grouse Merci!

M. Claude Wiseler, Président | Merci, Madamm Minister. Domat wär dann d'Diskussioun zu dësem Projet de loi ofgeschloss.

A mir géingen elo zur Ofstëmmung iwwert de Projet de loi 8299A kommen. Den Text steet am Document parlementaire 8299A⁵.

Vote sur l'ensemble du projet de loi 8299A et dispense du second vote constitutionnel

D'Ofstëmmen fänkt elo un. De Vott ass ofgeschloss.

D'Resultat vum Vott ass: 59 Jo-Stëmmen, keng Abstentiuoun a keng Nee-Stëmm. A vu datt mäin Apparat hei net fonctionéiert huet, sinn et 60 Jo-Stëmmen zu dësem Sujet. D'Gesetz ass also mat 60 Jo-Stëmmen ugehall.

Ont voté oui : Mmes Diane Adehm, Nancy Arendt épouse Kemp (par M. Charel Weiler), MM. Maurice Bauer, Jeff Boonen, Alex Donnersbach (par M. Laurent Mosar), Emile Eicher, Félix Eischen, Paul Galles, Max Hengel, Mme Françoise Kemp, M. Marc Lies, Mmes Octavie Modert, Nathalie Morgenthaler, MM. Laurent Mosar, Jean-Paul Schaaf, Marc Spautz, Charel Weiler, Mme Stéphanie Weydert, MM. Claude Wiseler, Michel Wolter et Laurent Zeimet ;

Mme Barbara Agostino, MM. Guy Arendt, André Bauler, Gilles Baum, Mmes Simone Beissel, Corinne Cahen, MM. Luc Emering, Fernand Etgen, Patrick Goldschmidt (par M. Gusty Graas), Gusty Graas, Mmes Carole Hartmann, Mandy Minella, Lydie Polfer et M. Gérard Schockmel ;

M. Dan Biancalana, Mmes Taina Bofferding, Liz Braz, Francine Closener, M. Yves Cruchten, Mme Claire Delcourt, MM. Mars Di Bartolomeo, Georges Engel, Franz Fayot (par M. Yves Cruchten), Claude Haagen et Mme Paulette Lenert (par M. Georges Engel) ;

MM. Jeff Engelen, Dan Hardy, Fred Keup, Mme Alexandra Schoos et M. Tom Weidig ;

Mme Djuna Bernard, M. Meris Sehic (par Mme Djuna Bernard), Mmes Sam Tanson et Joëlle Welfring ;

MM. Sven Clement, Marc Goergen et Ben Polidori ;

MM. Marc Baum et David Wagner.

Freet d'Chamber d'Dispens vum zweete Vote constitutionnel?

(Assentiment)

Dann ass dat esou decidéiert.

15. Changements de composition de commissions parlementaires (suite)

Éier mer elo zum leschte Punkt vum Ordre du jour kommen, sinn nach zwee klenger Punkte virun. Dat Éischt, dat ass, datt nach zwee Changementer an de Commission-parlementairen ugekënnegt gi sinn, déi derduerchgaange ware bei där grousser Ukënnung, déi ech am Ufank gemaach hat.

An der Commission des Affaires étrangères et européennes, de la Coopération, du Commerce extérieur et à la Grande Région gëtt proposéiert, datt den Här Emile Eicher de Volet „Europe“ vun der Madamm Diane Adehm iwwerhëlt an deemno volle Member gëtt.

An der Commission de la Culture ersetzt den Här Jean-Paul Schaaf den Här Félix Eischen.

Ass d'Chamber och mat dësen Ännerungen averstanen?

(Assentiment)

Dann ass dat esou decidéiert.

16. Motion de M. Max Hengel relative à la prise en charge des lunettes par la CNS

(Motion déposée au cours de cette séance publique – à consulter en page 63 de ce compte rendu)

An da géinge mer nach zur Motioun komme vum Här Max Hengel, déi haut am Ufank vun der Sëtzung deposéiert ginn ass an och vum Här Max Hengel erkläert gouf, ausser den Här Hengel wëilt nach eng Kéier d'Wuert huelen.

(Négation)

Da gi mer eis zefridde mat deenen Erklärungen. An da froen ech, ob nach aner Wuertmeldungen zu dëser Motioun do sinn. D'Madamm Closener freet d'Wuert.

Discussion générale

Mme Francine Closener (LSAP) | Jo, villmools merci, Här President. Ech si ganz frou, dass mer esou séier dat hei fäerdegbruecht hunn no deem Débat public que mat där jonker Petitionärin, déi vill Courage hat, fir eleng heihinner ze komme mat 19 Joer, fir eng Petioun hei ze presentéieren, déi esou vill Succès och hat an déi och direkt dann dat hei als Resultat hat, déi Motioun, opgrond vun der Ouverture, déi d'Gesondheitsministesch gemaach huet, fir eebe bei der CNS sech derfir staarkzemaachen, dass de Remboursement fir d'Brëller an d'Luucht geet. Dat fanne mer exzellent gutt an duerfir hu mer déi Motioun selbstverständlech matverfaasst a matgedroen.

Merci.

Une voix | Gutt, Madamm Presidentin!

M. Claude Wiseler, Président | Merci, Madamm Closener. Dann huet den Här Baum nach d'Wuert gefrot.

M. Gilles Baum (DP) | Merci fir d'Wuert, Här President. Och merci dem President vun der Santéskommissioun, dee ganz, ganz séier a ganz reaktiv geschafft huet no där Petitionskommissioun, déi mer gëschter haten. Mir ware gëschter an der Mëttesstonn zesummen, mir konnten als Demokratesch Partei do ganz llicht Ännerunge mat erabrénge. An ech géif natierlech menge Kolleegen och proposéieren, dës Motioun matzedroen.

Plusieurs voix | Très bien!

M. Claude Wiseler, Président | Merci, Här Baum. An dann huet den aneren Här Baum d'Wuert.

M. Marc Baum (déi Lénk) | Merci, Här President. Mir ënnerstëtzen dat hei natierlech och. Ech wëilt just op een Element opmierksam maachen an der Diskussioun, well dat warscheinlech ëmmer erëm opkomme wäert, an dat ass d'Fro: Jo, mee wéi finanzéiere mer dat, wa mer wëlle Prestatiounen verbessern? An dat ass relativ einfach, wéi mer dat géife finanzéieren. Mir hunn eng Question parlementaire gestallt: „Wat géif et bedeuten, wa mer den Deckel vun aktuell fënnemol de Mindestloun einfach géifen ophiewen?“ Fir d'Krankekeess géifen doduerch net nei Prestatiounen entstoën, just méi Recetten. Déi méi Recetten, déi wieren an Héicht pro Joer vun 250 Milliounen Euro. Ech mengen, datt dat e Wee ass, fir besser Prestatiounen kënnen ze finanzéieren an deem heite Beräich, an dat hei ass eng Motioun, déi an déi Richtung geet. Duerfir ënnerstëtze mer dat och.

M. Claude Wiseler, Président | Merci, Här Baum. Madamm Bernard.

Mme Djuna Bernard (déi gréng) | Jo, merci fir d'Wuert, Här President. Ech hunn den Debat gëschter iwwer Livestream novollzéie kënnen an ech si

frou, dass mer do e schnellen Accord fonnt hunn. Och merci der Ministesch fir dës Propos. A mir ënnerstëtzen dat voll a ganz.

M. Claude Wiseler, Président | Merci, Madamm Bernard. Här Goergen.

M. Marc Goergen (Piraten) | Merci, Här President. Hei ass jo elo e ganz positiv Beispill fir d'Petitiounen. Ech hunn elo e bëssen zeréckgeduecht, et ass eigentlech, fir net ze soe bal ni, mee ganz selten, dass eng Petioun esou schnell konnt zumindest elo mol zu engem Etappesuccès féieren. A mir sollten eis dat och als Beispill fir d'Zukunft huelen, well wann d'Leit sech d'Méi maachen – an ech weess, dass d'Majoritéit et jo elo nach eng Kéier wäert méi schwéier maachen, vu 4.500 op 5.500 –, wa scho Petitiounen erakommen, dass mer higin an déi och seriö huelen.

An dofir wäerte mir se och haut matstëmmen, well dat doten ass wierklech e richtige Message, wéi e sollt sinn. D'Leit hu sech d'Méi gemaach. Si hunn den Dossier wierklech ganz respektvoll hei presentéiert. Et war e ganz seriöt Gespréich, an dat doten ass direkt erauskomm. D'Majoritéit huet sech direkt bereeterkläert, fir mat all de Parteien zesummen eng Motioun auszuschaffen. Besser kann et jo net lafen. Kommt, mir huelen dat als Beispill fir déi nächst Petitiounen, déi kommen, dass mer de Leit och do e Succès ginn!

Merci.

M. Claude Wiseler, Président | Merci, Här Goergen. Här Di Bartolomeo.

M. Mars Di Bartolomeo (LSAP) | Merci, Här President. Ech kann natlos do uknäppen, wou den Här Goergen opgehalen huet. Ech mengen, dass hei eng nei Phas, eng nei Etapp an der Aarbecht vun der Petitionskommissioun ageleet ginn ass. D'Petitionskommissioun huet sech fréier mol d'Saach e bëssen einfach gemaach an de Ball weiderginn un d'Regierung. Och wa se kloer der Meinung war, dass eppes berechtigt war, ass de Ball un d'Regierung gaang. Mir hunn emol gekuckt, gewaart, wat d'Regierung géif derzou soen.

Hei bezitt d'Petitionskommissioun ganz kloer Positionen zu engem reelle Problem a gëtt der Regierung en Optrag. Deen Optrag, wann een den ausdäitscht, ka jo nëmmen heeschen, dass d'Regierung hirem Vertrieeder an deem tripartittgeféierten Organ vun der CNS de kloeren Optrag gëtt, net nëmmen ze beobachten an ze kucken a matzediskutéieren, mee ganz kloer ze soen, was Sache ist, a se opzefuerderen, an deem Dräiervbund ze soen: „Mir sinn der Meinung, am Numm vun der Regierung, dass mer dat do esou gär hätten.“ An da spillt jo ganz kloer déi Tripartitt, den Tripartitts-Geescht, wou d'Regierung ee Vott huet a wou d'Salariatsvertrieeder ee Vott hunn an d'Patronatsvertrieeder ee Vott hunn. Am Zweifelsfall kënt et dann zu enger Koalitioun mat deem engen oder aneren, an ech sinn iwwerzeegt, dass d'Assurésvertrieeder alleguer der Meinung sinn, wann d'Regierung seet: „Mir hätten dat dote gär“, dass se dat selwecht maachen.

An dat wäert eis da weisen, wéi eescht eise Message hei geholl gëtt, a wäert eis encouragéieren, an anere Beräicher och nach aktiv ze ginn. Ech soen een: de Remboursement, de bessere Remboursement vun den Implantater, de Remboursement zum Beispill – a mir haten do virun nach net esou laanger Zäit eng Petitionskommissioun – vun de Psychologen an, an, an. Ech fannen, hei ass e wichtege Schritt gemaach ginn, an déi Petitionskommissioun hei huet Faarf bekannt, huet Réckgrat gewisen an esou soll eng Petitionskommissioun och weiderschaffen.